

Fejlődésgazdaságtan és segélyhatékonyság

2018. február 28. és március 21.
(2x90 perc)

Paragi Beáta
beata.paragi@uni-corvinus.hu

- 1) Fejlődésgazdaságtan (dióhéjban)
- 2) Felzárkózási esélyek (számokban)
- 3) Segélyhatékonyság (vita)

Irodalom és olvasnivalók

Téma: Fejlődésgazdaságtan

Prezentáció (2 hallgató): Abhijit V. Banerjee and Esther Duflo: *The Economic Lives of the Poor* (2006, pdf):
<https://pubs.aeaweb.org/doi/pdfplus/10.1257/jep.21.1.141>

Kötelező: Paragi Beáta – Szent-Iványi Balázs – Vári Sára [2007]: *Nemzetközi fejlesztési segélyezés*. Budapest: Tett Consult

Ajánlott: Degnbol-Martinussen, John – Engberg-Pedersen, Poul (2003, 2005): *Aid: Understanding International Development Cooperation*. London: Zed Books

Fejezetek az alábbiakból: V. Desai and R. B. Potter (eds) (2014): *The Companion to Development Studies*. London: Routledge

- 1.5: 'Development and economic growth'
- 1.7: 'Development as freedom'
- 2.4.: 'Dualistic and unilinear concepts of development'
- 2.8.: 'World-systems theory'
- 1.11.: 'New institutional economics and development'

Lásd majd: www.diplomacia.hu

Mindenkinek kell olvasni, de minden fenti témának egy-egy kijelölt gazdája is lesz.

I. FEJLŐDÉSGAZDASÁGTAN

Fejlődésgazdaságtan

Development: fejlettség (s), fejlődés/fejlesztés

A központi kérdés is két részből áll:

- 1) Mi a szegéltség és annak oka? Miért fejlettebbek egyes államok másoknál?
- 2) Hogyan lehet fejlődést elérni (szegéltséget csökkenteni, növekedést elérni)?
  - Gazdaságpolitika (nemzetállami hatáskör)
  - (nemzetközi) fejlesztéspolitika (segélyek)

Mi a szegénység?

Hogyan élnek a szegények?

14.00-14.20: Abhijit V. Banerjee and Esther Duflo
The Economic Lives of the Poor (2006, pdf)

Mikro és makro szinten

Szegény (egyén, háztartás)

- Alacsonyabb iskolázottság, rosszabb eü-i állapot
- Csecsemő-, gyermekhalandóság magasabb
- Kevesebb választási lehetőség a hétköznapokban
- Munkanélküliség magasabb, szezonális munkák

Szegény (ország, társadalom)

- Alacsonyabb életszínvonal
- Írástudatlanság
- Közjavakhoz való hozzáférés korlátozottabb
- Alacsonyabb termelékenység, magasabb munkanélküliség
- Aszimmetrikus viszonyok: elsődleges javak és nyersanyagok exportja
- Kiszolgáltatottság/sebezhetőség erősebb

A szegénység eredetileg nem a „harmadik világ” problémája

Poverty is relational and it is assistance which creates the poor in order to prevent him from revolting.

Georg Simmel: 'The Poor,' Social Problems 13/2 (1965), p. 138.

Development (and humanitarian) assistance could be seen as the „riot control” end of a spectrum encompassing a broad range of global poor relief.

Mark Duffield: *Global Governance and the New Wars, The Merging of Development and Security.* (London, 2001) p. 9.

A szegénységtől a fejlettségig (fejlettségig): fogalmi sokféleség

- Szegénység
- Alulfejlettség (*underdevelopment*)
- Fejletlenség (*undevelopment*)
- Elmaradottság (*backwardness*)

Modernizációs elméletek hatása

Mi a szegénység („nemeléggéfejlettség”) oka?

Történelmi magyarázatok	Radikális magyarázatok	A fejlődés/növekedés akadályai	A fejlődés/növekedés korlátai
Gyarmatosítás, egyéb történelmi tények	Kizsákmányolás	Természeti erőforrások	Megtakarítások és befektetések alakulása
Klímváltozás	Függőség	Rossz gazdaságpolitika	Magántőke és külföldi tőke
Túl magas népszaporulat			Humán tőke (kézségek, tudás, képességek)
Kulturális magyarázatok (értékek, normák, motivációk)			

Mi a development?

- Adott állapot (*fejlettség*)
- Aktív vagy passzív változást kifejező folyamat (*fejlesztés, fejlődés*)

Desai and Porter 1.5: 'Development and economic growth'

Definíciók széles köre létezik:

- Legsűkebb értelemben: gazdasági növekedés
- Tágabb értelemben: *human development*

Desai and Porter 1.7: 'Development as freedom'

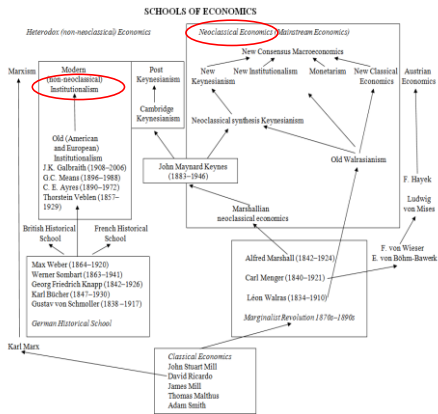
What is development? (Todaro and Smith 2009)

- Nem pusztán gazdasági jelenség
- Olyan többdimenziós folyamat, amely a teljes gazdasági és társadalmi rendszer átalakítását foglalja magában
- Olyan folyamat, amely az emberi élet minőségét három, egyaránt fontos területen javítani kívánja:
  - Árúkhöz és termékekhez való biztonságos hozzáférés abból a célból, hogy alapvető szükségleteit mindenki ki tudja elégíteni, illetve életszínvonalát növelni tudja;
  - Az emberi jólét növelése, amely magában foglalja az egyéni és nemzeti önbecsülés kiterjesztését (erősítését) is;
  - Annak lehetővé tétele, hogy az emberek gazdasági és szociális értelemben is képesek legyenek különféle lehetőségek közül választani.

Órai csoportfeladat (14,40-15,10 + 15,30-tól: prezentálás)

1. csoport	2. csoport
Norbert és Csaba vezetésével (4-5 hallgató)	NNóra és Rkitti vezetésével (4-5 hallgató)
Development és gazdasági növekedés	Development és szabadság
Feladat: hogyan lehet mérni a gazdasági növekedést? Milyen korlátai vannak ezen mutatóknak? Milyen alternatív módon lehet mérni a gazdasági fejlettséget?	Ki volt Amartya Sen? Hogyan kapcsolódik a „szabadság” fogalma a fejlődési lehetőségekhez? Miért lett munkája olyan jelentős? Mit jelent a „capability” megközelítés? Hogyan gondolkodott Sen a hatalomról? Milyen kritikák érték munkáját?
	Milyen gyakorlati hatásai voltak Sen „development as freedom” értelmezésének?

Források: órára olvasott Desai-Porter szemelvények, oktatói diasor, tankönyv, önálló keresés neten

Source: <http://socialdemocracy21stcentury.blogspot.no/2014/04/modern-schools-of-economics-family-tree.html>

Fejlesztésgazdaságtani iskolák

Szemben a politológusokkal, a fejlesztésgazdaságtant kevésbé segítéyzék mögötti motivációk érdeklik, mint inkább annak megértése, hogy működnek-e a segítéyzék, és ha igen, hogyan:

- Klasszikus fejlesztésgazdaságtan (1950-60as évek)
- Dependencia (függőségi) elméletek (1960-1970es évek)
- Neoklasszikus (neoliberális) ortodoxia (1970s-1980as évtizedek)
- Intézményi közgazdaságtan (1990es évek)
- Kortárs megközelítések

Órai csoportfeladat (14,40-15,10 + 15,30-tól: prezentálás)

3. Csoport (A? B?)	4. Csoport (C? D?)	5. Csoport (E? F?)
HBenigna és/vagy L.Lilla vezetésével (4-5 hallgató)	KTamás és/vagy TMariann vezetésével (4-5 hallgató)	L.Júlia és/vagy V.Ágnes vezetésével (4-5 hallgató)
Klasszikus fejlesztésgazdaságtan: dualis és unilineáris fejlesztéskonceptciók	Világrendszer-magyarázatok	Új intézményi közgazdaságtan
(1) Körülmények, történelmi kontextus (korszak), (2) Mi jellemzi a fejlődő világot? (3) mi jellemzi a fejlett-fejlesztő világ viszonyát, (4) mely tényezőkkel magyarázzák a gazdasági növekedést? (5) Hogyan gondolkodnak a development jelentéséről? (6) Melyek a kivánatos, illetve ésszerűnek tűnő megoldások?		
(7) Főbb teoretikusok és munkáik		

Források: órára olvasott Desai-Porter szemelvények, oktatói diasor, tankönyv, önálló keresés neten

A fejlesztésgazdaságtan születése

Desai and Porter 2.4.: 'Dualistic and unilinear concepts of development'

Klasszikus (fejlesztésgazdaságtani) iskola: nem egységes gondolatrendszer, de sok közös vonás (1940s, 50-60s):

- Iparosítás
- Az alulfejlettség (underdevelopment) okát belső tényezők jelentik
- A növekedés kulcsa a tőkefelhalmozás
- A fejlődés lineáris folyamat (v.ö. modernizációs elméletek)
- Keynes hatása: az államnak fontos szerepet kell játszania
- A fejlődés beindításában a külső támogatásnak kritikus szerepe van.

Főbb teoretikusok: G. Myrdal, W. W. Rostow, P. Rosenstein-Rodan, R. Nurske, H. Chenery, A. Lewis, Prebisch

Klasszikus fejlődésgazdaságtan

Három lényeges fogalom a segélyezés szempontjából:

- Szegénységscapda (poverty trap, vicious circle of poverty)
- „Nagy lökés” (big push) – P. Rosenstein-Rodan
- „Felszállás” (take off) – W. W. Rostow

Klasszikus közgazdaságtan
(hogyan fejlődnek a gazdasági rendszerek? állam és piac szerepe mi?):

- Adam Smith
- Alfred Marshall
- Joseph Schumpeter

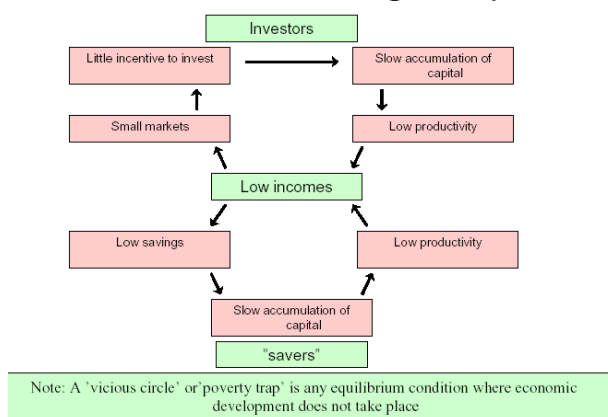
Neoklasszikus közgazdaságtan

(hogyan döntenek a piaci szereplők?) – a fejlődésgazdaságtanban ez a kérdés majd csak az 1970-es években kerül előtérbe (neoliberalizmus néven)

A szegénységscapda

- A szegény országok önhibájukon kívül képtelenek kilépni az alacsony jövedelemszint mellett kialakult egyensúlyból
- „Egy ország azért szegény, mert szegény” (R. Nurske)
- Magyarzatok:
  - Növekvő hozadék – magasak a költségek ha kevés vállalkozás van, ezért nem is éri meg új vállalkozást alapítani
  - A fejlődést akadályozó tényezők magukat újratermelik
- Kritika:
  - Jelentkezett-e a fejlett országok múltjában?
  - Empirikusan nehezen kimutatható - a valóságban nincs tartós stagnálás

The vicious circle of poverty

A nagy lökés és a felszállás

- A szegénységscapdából való kitörés
- A kormánzatnak (államnak) olyan lökést kell adnia a gazdaságnak, amelynek hatására egyszerre sok termelő kezd modernizációba, kiépül az infrastruktúra
- Eszköz: a gazdaság minden ágára kiterjedő, koordinált szimultán beruházások (külföldi segélyekből finanszírozva – egyszeri beavatkozás!), gazdasági tervezés
- A gazdaság így kitör a szegénységscapdából (a gazdaság „felszáll”)
  - A növekedés üteme jelentősen felgyorsul
  - A növekedés önfenntartóvá válik, és egy idő után nem lesz szükség segélyekre

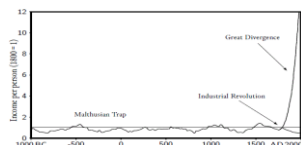
A gazdasági növekedés szakaszai; Take Off

A nyugati társ-gazd fejlődést magyarázó elméletek:

- List, Bücher, mások
- A. Smith (4): vadászó-gyűjtögető társadalmak, pásztorkodás, mezőgazdaság, kereskedelem
- Marx (5 szakasz): ősi, primitív kommunizmus, rabszolgaság, feudalizmus, kapitalizmus, kommunizmus

Walt W. Rostow

- Hagyományos társadalom
- Felszállás feltételeinek megteremtése – (külső segély)
- Felszállás (take off)
- Út az érettség felé
- tömegfogyasztás

A klasszikus elméletek ajánlásai

- Nagy hatás a fejlődő világban
- Állam kiemelt szerepe a tőkefelhalmozásban
  - Erőteljes tervezés, dirigizmus, ágazati mátrixok
  - Az állam, mint tulajdonos, a gazdaság aktív résztvevője, irányítója; állami monopóliumok
- Nagy beruházási projektek adják majd a lökést a fejlődéshez, ezeket külföldi segélyekből kell finanszírozni

Strukturalista / dependencia iskola I.

Strukturalizmus ((R. Prebisch, H. Singer, C. Furtado)

- A belső tényezők helyett a nemzetközi rendszer egyenlőtlenítő hatásaiból indul ki

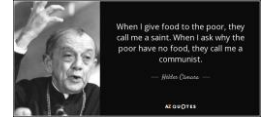
Dependencia (G. Frank, I. Wallerstein, S. Amin)

- A strukturalizmus kritikája, centrum és periféria szerepének részletes tárgyalása

A két iskola nem különíthető el élesen, és a klasszikus fejlődésgazdaságtan al is gyakran összemossák

Nagy gyakorlati hatás (főleg Latin-Amerikában, ECLA), de a tudományos főáram igazából sohasem fogadta el

Dependencia-elméletek

- A (mainstream) modernizációs elméletek egyik kritikája, nem annak ellentéte
- Szegénység oka: *hogyan képződik* – észak-dél kapcsolatokon keresztül (történelem, kereskedelem, migráció)
- Profit és termelés „áramlása” (vidékről városba, városból külföldre), nemzetközi munkamegosztás
- Determinista (a fennálló viszonyok blokkolják a déli országok fejlődési lehetőségeit), Baran, Frank, Amin, Wallerstein – korai írások
- Nem-determinista elméletek (a fejlődés lehetséges, de nehéz: „dependent development”)

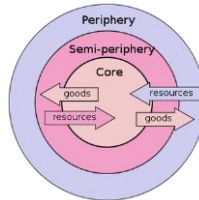
Strukturalista / dependencia iskola II

Prebisch-Singer tétel

Andre Gunder Frank

Immanuel Wallerstein

Samir Amin

Desai and Porter 2.8.: 'World-systems theory'

Dependencia elméletek (összefoglalva)

- Világrendszer dualizmusa
  - Centrum erőfölénye, kizsákmányolja a perifériát
  - A fejlődők gazdasági szerkezete nem teszi lehetővé a hatékony illeszkedést a világgazdaságba, hátrányuk fokozódik
  - Duális gazdaságok
- Gazdaságpolitikai ajánlások:**
- de-linking (lekapcsolódás a világgazdaságról)
  - importhelyettesítés
  - állami irányítás
  - a segélyek sokszor inkább a nyugattól való függés fenntartását szolgálják

1970-1980-as évek

Olajválság

Olcsó kölcsönök

Adósságválság

A dependencia-elméletek kritikái

- Nem is releváns (nem a fejlődési probléma lényegét érintik, csupán az országok külső kapcsolatait tárgyalják)
- Releváns (inkább perspektívák, mint valódi koherens elmélet; túlságosan gazdasági jellegű szemlélet, amely a fejlődést a nyugati materializmussal azonosítja)

Lehetséges megoldások

- De-linking
- Importhelyettesítő iparosítás
- Erős állami kontroll
- Segélyektől való függőség csökkentése

Neoliberalizmus

- (ez is arra keresi a választ, hogy haladás, modernizáció, elmaradottság minek köszönhető; dependencia-elméletek magyarázata nem kielégítő)
- Nehezen definálható politikai filozófia
- Korai gyökerek (Chicago School, neoklasszikus közgazdasági iskolák, US-ben, 1940-es, *Free Market Study*, Hayek; 1947, Svájc első Mont Pelerin Társaság találkozó, hat elv), de a *harmadik világ* még nem létezik
- Hat alapelv, többek között: az állami funkciók újradefiniálása (totalitárius vs. liberális rend); senki ne kerüljön olyan pozícióba, ahol mások szabadságát veszélyeztesse; neki gazdasági kapcsolatok a békét és szabadságot szolgálják
- állam: szabályozó szerep (liberalizmus) helyett privatizáció és dereguláció

A washingtoni konszenzus pontjai

1. Államháztartási fegyelem
2. Közkiadási prioritások meghatározása; univerzális szubvenciók helyett a szegények számára fontos területek támogatása
3. A határadókulcsokat csökkentő de az adóalapot szélesítő adóreform
4. Pénzpiaci liberalizáció és a piac által meghatározott kamatok
5. Versenyképes valutaárfolyam
6. Külkereskedelmi liberalizáció
7. Külföldi közvetlen beruházások liberalizálása és ösztönzése
8. Az állami vállalatok privatizációja
9. A versenyt akadályozó és közérdekű célokat nem védő előírások, szabályozások eltörlése, azaz dereguláció
10. Tulajdonjogok védelme

A neoliberalizmus bukása

- A Washingtoni Konszenzus reformjai gyakran tovább rontják a legszegényebb rétegek helyzetét
- Kelet-Ázsia: liberalizáció, de az intézmények sokszor hiányoznak – 1997-es válság
- Reformok sorrendje?
- Országspecifikus tényezők figyelmen kívül
- DE! igazából sehol sem hajtották végre a 10 pontot...

Neoliberalizmus 2..

- Korábbi elméletek nem kielégítőek
- A legtöbb fejlett országban az állam túl nagy, megfojtja a magánszektort
- Nem csupán árak, de eszmék is adhatóak-vehetőek: *the truth is validated as what sells*
- A jó társadalom – nemzetközi méretekben is – elérhető, amennyiben az intervenciók (aktivizmus, elkötelezettség) megfelelő feltételeket teremtenek
- Piacnak kell teret adni: az minden körülmények között hatékonyabb az államnál, a fejlődés épp azért maradt el, mert túlzott teret engedtek az államnak a piac rovására
- Cél: külföldi tőke vonzása Importhelyettesítés helyett, export-orientált növekedési stratégiák kellenek (jó példa: DK-Ázsia)
- A növekedés hatásai majd lecsorognak a szegényekhez
- Gazdaságpolitikai recept: washingtoni konszenzus (J. Williamson 1993)

Strukturális kiigazítás (SAPs)

- Fejlődés: sikeres világgpiaci integráció (Világbank), vagyis szükséges:
- A washingtoni konszenzus legalább részletes bevezetése a fejlődő államokban (makroökonómiai stabilitás, dereguláció, kereskedelmi liberalizáció, erősebb fiskális fegyelem), beleértve
  - Közkiadások csökkentése
  - Élelmiszer és egyéb (ár)támogatások visszavágása
- A külső fejlesztési segélyek feltétele: a SAP reformok végrehajtása

Következmény: erősebb függőség, magasabb szegénységi ráták

Kritikák

A baloldali (állami szerepvállalást hangsúlyozó) elméletek és a neoliberalis (jobb-oldali) szabad piacot ösztönző elméletek közös célja: a fejlődés biztosítása

Az 1990-es évek kritikája

- A „development” értelmének koncepcionális kritikája, amennyiben annak célja a fejlődő világbeliek feletti kontrol (pl. az adózási fegyelem javításával)
- Decentralizáció, valódi részvétel szükséges (*indigenous knowledge, participatory development, ownership*)
- (Sen: fejlődés, mint szabadság – az egyen bevonása a képletbe)

A neoliberalizmus (bukásának) következményei

- (1) romló szociális viszonyok számos SAP-programozott országban
- (2) A hibákból tanulva: a fejlesztési segélyezés szerepének radikális újragondolása: a „jó kormányzást” és intézményfejlesztést kell támogatni (*capacity building*)... de nem akárhogy
- (3) a poszt-development kritikák egy részének beépítése a fejlesztési modellekbe

Az 1990-es évek óta (napjaink)

- A fejlesztési együttműködés kevésbé programozott, kevésbé standardizált
- Rugalmasság és alkalmazkodás a helyi körülményekhez
- Az állam (vs. piac) szerepéről egyre kevesebb vita
- Központi kérdés: az állam, a kormányzás, illetve a közintézmények minősége
- A fejlődés/fejlesztés folyamata: hozzáértés, kompetenciák, készségek függvénye, technikai és nem politikai kérdés
- Segélyhatékonyság elvek (*accountability, transparency, participation, ownership, partnership*)

Intézmények

?

Desai and Porter 1.11.:
'New insitutional
economics and
development'

Intézmények

Az intézmények kényszerítű mechanizmussal bíró szabályrendszerek, amelyek lehetnek

- Formálisak (alkotmány, törvények, jogszabályok): kényszerítő hatalom: állam
- Informálisak (társadalmi normák és szabályok): „társadalmi” kényszer

Source: Bertin Martens, Uwe Mummert, Peter Murrell and Paul Seabright, *The Institutional Economics of Foreign Aid* (Cambridge, 2002), p. 112

Intézmények és kontextusfüggőség

- Az ezredfordulót követően a közgazdászok újra „felfedezik” az intézményeket
- Douglas North (1991): *Az intézmények emberek által alkotott korlátok, amelyek szabályozzák köztük a gazdasági, politikai és társadalmi interakciókat*
- PI: jogrendszer, politikai berendezkedés, kultúra és szokások

Intézmények, folyt.

- Ha egy országban rosszak vagy hiányoznak bizonyos intézmények, akkor torz jelzéseket és ösztönzőket küldenek a piaci szereplőknek.
- A gazdaságpolitikák változtatása (neoliberális szemlélet) nem hoz hosszútávú eredményeket, ha a mögöttes intézményi keret változatlan
- Az intézmények erősen kontextusfüggőek: ami egy országban működik, máshol nem biztos, hogy fog

Intézmények, folyt.

Acemoglu, Daron, Simon Johnson and James A. Robinson. 2001. The Colonial Origins of Comparative Development: An Empirical Investigation. *The American Economic Review*, Vol. 91, No. 5

- a történelem során azon országok váltak gazdaggá, amelyek kialakították a tulajdonjogok védelmét és az esélyek egyenlőségét garantáló intézményeket

Acemoglu, Daron and James A. Robinson. *Why Nations Fail* (2011) = 18p

<https://www.youtube.com/watch?v=jsZDIBU36n0>

Intézmények és segélyek

Mi a segélyek és az intézmények viszonya? – nagy vita...

- A segélyek csak akkor működnek, ha már ex ante megfelelően kiépült intézményi környezetbe érkeznek; vagy
- A segélyek feladata az intézményépítés támogatása?

Intézmények és segélyek 2.

A donorok egyre többet fordítanak olyan területek támogatására, mint:

- kormányzás minőségének fejlesztésére
- a demokratizálódás támogatására
- a jogbiztonság megteremtésére
- az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítására
- korrupció visszaszorítására

Kritika:

- Intézmények rendkívül tág fogalom... melyek a fontosak?
- Intézményépítés nehézségei - informális intézmények
(WDR 2015: a korrupció informális társadalmi normaként is felfogható)

Kortárs kritikák

- A nyugati (globális) kontrol igénye változatlan: közvetett szabályozás és ellenőrzés (ellenőrző funkcióval bíró eljárások: intézmények technikai jellegű értelmezése; értékelések, benchmarkok, elszámolási rendszerek, monitoring missziók, reportok készítése)
- Az „ownership”, „részvétel”, „partnership” hangsúlyozásával csak annyi történik, hogy a recipiens önként és saját maga végzi el a „piszkos munkát” (pl. PRSPs) (Furia 2015)
- „under the flag of generosity and gratitude the recipient becomes complicit in the material order that brings it down” (Hattori 2006)

Konklúziók

- Nincs olyan fejlődélmélet, amely egyértelmű receptet tudna mondani a szegény országok problémáira
- Következtetések a segélyezés kívánatos formájára nézve adnak támpontokat
- Az elmúlt 60 évben a fejlődési paradigmák mindig nagy hatással voltak a segélyezés gyakorlatára – a donorok mindig alkalmazkodtak az aktuális „divatokhoz”

Irodalom

- Kötelező: Paragi – Szent-Iványi – Vári (2007) 4. fejezet
- Ajánlott:
  - Bourguignon, Francois – Sundberg, Mark (2007): „Aid Effectiveness—Opening the Black Box” *American Economic Review* 97(2): 316-321.
  - Linda G. Morra Imas – Ray C. Rist (2009): *The Road to Results. Designing and Conducting Effective Development Evaluations*. Washington: World Bank
  - McGillivray, Mark – Feeny, Simon – Hermes, Niels – Lensink, Robert (2005): „It Works; It Doesn't; It Can, But That Depends... 50 Years of Controversy over the Macroeconomic Impact of Development Aid”. *UNU-WIDER Research Paper* 2005/54

További ajánlott irodalom

- Szentes T., 1999. *Világgazdaságtan. Elméleti és módszertani alapok*. pp. 673-699. Budapest: Aula Kiadó
- Stern, N. – Stiglitz, J., 1997. A Framework for a Development Strategy in a Market Economy. In: Malinvaud et al. *Development Strategy and Management of the Market Economy*. New York: Oxford University Press.
- Meier, G. – Stiglitz, J. (eds), 2001. *Frontiers of Development Economics. The Future in Perspective*. Washington D.C.: World Bank
- Goldin, I. – Reinert, K., 2006. *Globalization for Development*. Washington D.C.: World Bank – New York: Palgrave Macmillan
- Easterly, W., 2001. *The Elusive Quest for Growth*. Boston: MIT Press
- Acemoglu, D. – Robinson, J., 2012. *Why Nations Fail*. Crown Business

Irodalom és olvasnivalók március 21-re

Téma: Segélyhatékony

Prezentáció (2 hallgató): B. Milanovic: *Global inequality in numbers* (2013, pdf):

<https://economics.hse.ru/data/2016/03/11/1124888188/gpol12032.pdf>

Kötelező: Paragi Beáta – Szent-Iványi Balázs – Vári Sára [2007]: *Nemzetközi fejlesztési segélyezés*. Budapest: Tett Consult

Ajánlott: Degnbol-Martinussen, John – Engberg-Pedersen, Poul (2003, 2005): *Aid: Understanding International Development Cooperation*. London: Zed Books

Fejezetek az alábbiakból: V. Desai and R. B. Potter (eds) (2014): *The Companion to Development Studies*. London: Routledge

1.12: 'Measuring development'

1.13: 'Measuring poverty'

10.3: 'Aid conditionality'

10.4: 'Aid effectiveness'

Lásd: www.diplomacia.hu

Mindenkinek kell olvasni, de minden fenti témának egy-egy kijelölt gazdája is van.

 CORVINUS UNIVERSITY of BUDAPEST

Basic macroeconomic functions

(Solow, neoclassic model)

Production function (gives the maximum level of output, Q, that can be produced using the vector of inputs (L, K, A) ≥ 0):

$$Y = f(K, L, A)$$

K: capital

L: labour

A: technology

GDP: gross domestic product

$$Y = \text{GDP} = C + I + G + (X - M),$$

C: consumption

I: investment

G: governmental sector (state)

(X-M): foreign exchange (net import)

Two ways to measure GDP, GNP

GDP, income perspective:

Aggregate income = Y = Wages + Rent + Interest + Profit

GNI = GDP + net foreign investment income + net transfers

- C = consumption expenditures
- I = investment expenditures
- G = government expenditures
- X = exports
- M = imports

Expenditure perspective

$$\text{GDP} = Y = C + I + G + (X - M)$$

Income and expenditure approach: both measure GDP.

Balance of payments (teljes fizetési mérleg)

Current Account, CA (X, M; aid, remmit)

Financial account (FA)

+ Capital account

= Balance of payments (BoP)

In a very simplified way:

Aid (unreciprocated capital inflow) cannot, but finance import (in the CA, BoP) - if $M > X$

The IMF's primary purpose is to ensure the stability of the international monetary system—the system of exchange rates and international payments that enables countries (and their citizens) to transact with each other.